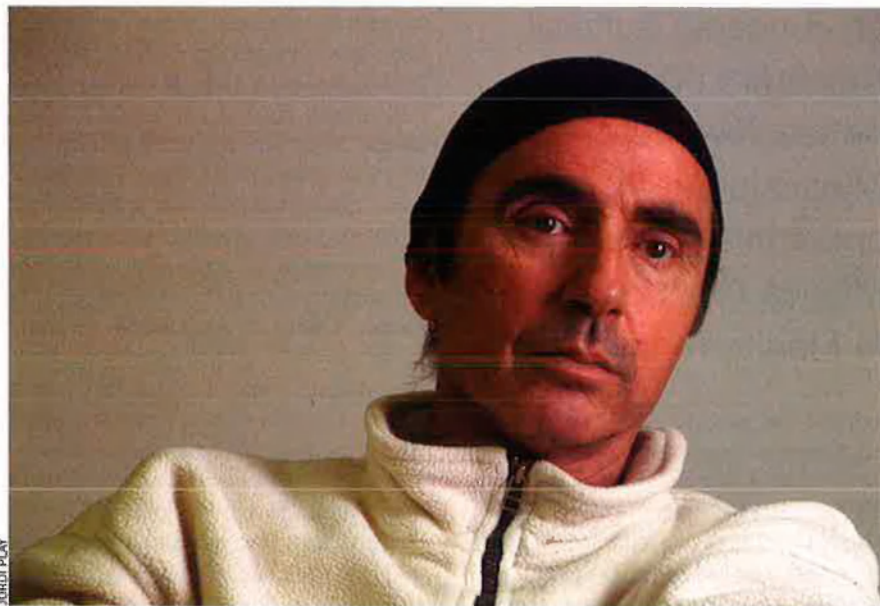


Et deixo un pont de mar blava



JORDI PLAY

Lluís Llach ha anunciat la seva retirada. La primavera que ve es jubila, però no serà una jubilació total: continuarà fent recitals, però sol, al piano. La retirada coincideix amb el quarantè aniversari de la seva primera actuació.

Lluís Llach (Girona, 1948) es retirà la primavera de l'any vinent, però no tallarà els ponts amb els seus admiradors. Ja ho havia mig anunciat, setmanes enrere, en una entrevista, però ho va fer públic el dia 2 de febrer durant la presentació del nou espectacle *i*. Llach va comunicar la seva intenció de retirar-se, coincidint amb el quarantè aniversari de la seva primera actuació a Terrassa el 22 de març del 1967. No serà una jubilació total. Deixarà de fer concerts, però oferirà recitals en solitari, acompanyat del piano. També deixarà de gravar discos i de compondre cançons amb la freqüència a la qual ens tenia acostumats. No respon a cap crisi creativa, només vol "administrar d'una altra manera la darrera etapa de la meua vida."

Fa setmanes, en unes declaracions fetes a Catalunya Ràdio, Llach va precisar un comentari, aparegut en el *Rock Col·lecció* del passat mes de desembre,

referent a la seva retirada professional. Llavors ja va comentar que meditava fer-ho d'aquí a dos anys ja que li agradaria fer-ho "en facultats".

Llach va afegir que la retirada "és una obligació per a la gent que tenim una certa edat", tot i que va assegurar que "el que passa és que m'estan proposant coses molt boniques i m'estan endarreint els terminis".

El cantant va donar com a motiu que "ara que sóc un vellet jove" vol "aprofitar aquesta potència física que encara tinc per mirar la meua vida des d'una certa serenitat i gestionar els anys que em queden". Segons Llach, "la jugada estètica que el públic i jo hauríem de fer és deixar-ho així" i va demanar que "de la mateixa manera que el públic m'ha fet cors, espero que em facin aquesta segona veu en un acte final".

i. -cal llegir-ho "i punt" - és el títol de la nova proposta que presentarà a la Sala Apolo de Barcelona del 17 al 26 de

febrer, després de la preestrena de *Petr* del passat dia 4. Un títol ben curt i, més, per fer-lo més petit, en minúscula. És la quinta essència de la brevetat a la qual tendia darrerament Llach en els títols dels seus discos. També té més d'unes dues i tres cançons titulades amb aquesta conjunció, a l'inici: "I amb el so riure, la revolta", "I ara de nou", "I s'canto trist" i "I tanmateix".

En aquests concerts el cantant presentarà cinc cançons noves, una de les quals és dedicada a Miquel Martí i Pol. A més, repescarà una cançó que en el seu moment no va tenir gaire acceptació, "El dia", - "deixa la por, la nit ha mort..." - en la qual el cantant confia.

Un altre atractiu dels concerts serà veure com canta una cançó de Barbara, l'autora francesa de "L'àliga negra", popularitzada a casa nostra per Maria del Mar Bonet. La cançó que ha triat és "Perlimpinpin", però el títol català serà ben diferent, "Contra qui per què", títol basat en les primeres paraules de la cançó: "Pour qui, comment, quand et pourquoi? Contre qui Comment? Contre quoi?". Podria passar, pel que fa al text, per una cançó més de Llach i és fàcil comprendre que s'hi hagi interessat.

Les cançons del seu repertori que ha volgut tornar a interpretar s'oferiran amb uns nous arranjaments molt acústics. Acompanyaran Llach a l'escenari Laura Almerich (guitarra clàssica, mrimba, acordió i veus), Anna Comella (violoncel), Laly Rodríguez (guitarra acústiques i elèctriques), Jorge Cucueta (saxos i clarinet), Dani Forcad (bateria i percussions) i Marc Pr (contrabaix i baix elèctric)

'Gener del 1976', reeditat. S'acaben de complir trenta anys de la gravació de l'històric disc de Lluís Llach *Barcelona: Gener del 1976*. Per commemorar aquest aniversari, s'ha posat a venda una edició remasteritzada d'aquest àlbum. *Barcelona: Gener del 1976* es va enregistrar en directe durant els recitals que va fer al Palau d'Esports de Barcelona els dies 15, 16 i 17 de gener del 1976, amb motiu de la seva representació pública després de gairebé no

mesos de prohibicions governatives constants.

Per celebrar l'aniversari, ha tornat a sortir en una edició especial, enriquida amb l'entrevista que Victoria Prego va fer a Llach i els comentaris que Maurilio de Miguel va escriure sobre el cantautor i el disc.

En la primera edició en vinil de *Barcelona: Gener del 1976* (Movieplay, 1976), el cantant de Verges escrivia: "Sóc conscient en presentar-vos aquest disc que només es justifica la seva publicació pel seu caràcter de document cívici, en un mes, un any i unes circumstàncies precises... Les dificultats ja les podeu imaginar, però malgrat els retalls, alguns estètics, altres no tant..., hi ha un fet important que val la pena evidenciar: el protagonisme dels actes dels dies 15, 16 i 17 de gener del 76 no em correspon, el protagonisme correspon a totes les veus que d'alguna manera es van convertir en una veu comunitària."

Campanades, a Dénia. Lluís Llach interpretarà "Campanades a morts" el proper 11 de febrer, acompanyant-se per a l'ocasió de l'Orfeó Valencià Navarro Reverter i l'Agrupació Artística Musical de Dénia. El concert, organitzat amb motiu del 300è aniversari de la guerra de Successió, tancarà una jornada d'activitats preparades per la Regidoria de Cultura en col·laboració amb Acció Cultural del País Valencià i que s'anuncia com un "homenatge als morts en la defensa de les nostres institucions". L'acte serà gratuït i es farà al Passeig de Marqués de Campo a les 18 hores.

Col·laboracions. La frenètica activitat d'aquest final de la seva carrera, que es completa amb la composició de la música de la pel·lícula sobre Puig Antich, s'estén a les col·laboracions amb altres artistes.

En el nou disc del cantant Paco Muñoz, *La meua terra* (PM Produccions, 2005), Llach acompanya el cantant valencià en el seu tema "A cavall del vent", una nova adaptació, arranjada i gravada per Nacho Mañó. L'altra col·laboració es pot escoltar en el nou disc de Joan Isaac, *De profundis* (DiscMedi, 2006), és la peça "Cala la nit a Sant Remo".

Lluís Bonada

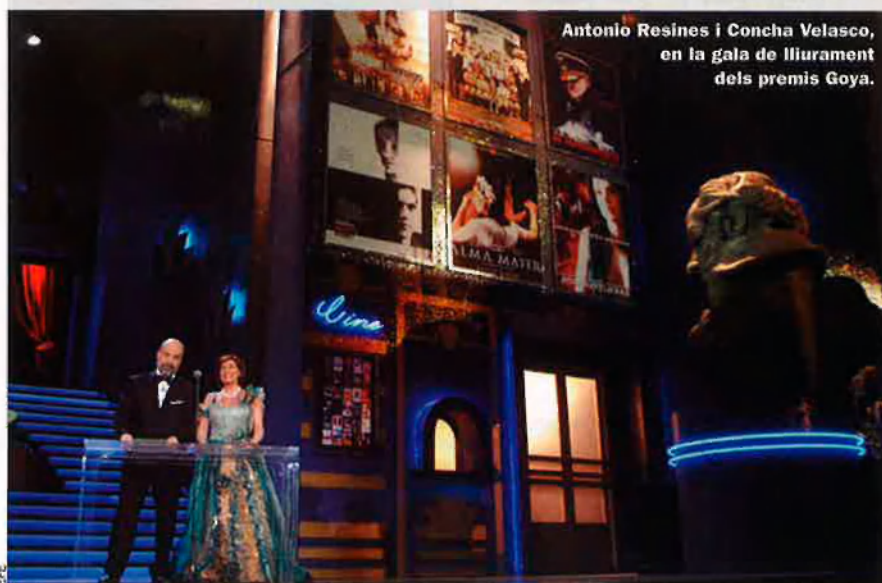
Dos quan s'aneguen



Sebastià Alzamora

El cine espanyol és un nyap

Doncs sí. Segurament mai com ara el tòpic que reproduesc al títol, i que sovint s'ha repetit de manera injusta, no s'havia ajustat tant a la realitat. Deu fer cosa d'uns deu o dotze anys, amb la projecció internacional de noms com Almodóvar, Garcí o Fernando Trueba, i l'entrada en escena de nous valors com Àlex de la Iglesia, Alejandro Amenábar, David Trueba o Fernando León de Aranoa, el cinema espanyol va aconseguir transmetre la sensació de deixar enrere d'una vegada els seus complexos d'inferioritat, la caspa impenitent del *destape* i el *landismo* i altres llasts, i reinventar-se com un cinema capaç de produir alta qualitat artística (ja ho havia fet, però des dels marges: recordem Iván Zulueta, Francesc Rovira-Belleta, Fernando Fernán-Gómez, Mario Camus) i d'erigir-se en una indústria cultural competent, per a la qual cosa foren proveïts instruments oficials de reforç, com una Acadèmia i uns premis, els Goya, que no pretenien tant ser una rèplica dels Oscar americans com dels César francesos.



Antonio Resines i Concha Velasco, en la gala de lliurament dels premis Goya.

Passada una dècada, dels noms abans esmentats només es manté el d'Almodóvar, que és l'únic a qui se li escamotegen els Goyas, un premi que altres realitzadors molt més limitats s'han cansat de guanyar per dotzenes. Garcí s'ha evaporat dins el fum, i no de les cigarretes, sinó de la cursileria i d'un empatx de classicisme mal entès; els Trueba ja no enganyen a ningú per molt que una pel·lícula del més gran guanyés un Oscar; De la Iglesia s'ha confirmat com un coent que repeteix incansable els mateixos acudits exhausts; León de Aranoa s'ha confirmat com un nen de papà de màster de cinema que acredita una mirada social més falsa que un euro de goma i Amenabar ha dilapidat el fulgurant talent que va demostrar amb *Tesis*, el seu debut, amb aquell dramot infumable titulat *Mar adentro*. La resta són comedietes de diumenge a la tarda i exhibicions d'ínfules, com les de la Coixet, que a cada llargmetratge filma un anunci de compreses, però això sí, amb actors americans. Per si fos poc, els majors èxits de taquilla de producció genuïnament espanyola són les flatulències de cigrons del Torrente de Santiago Segura; l'Acadèmia s'ha convertit en una figura administrativa irrelevant, que combina ocasionals períodes de politització silvestre amb les guerres de capelletes que la minen per dins i els Goya senzillament ja no interessaven a ningú, per no parlar de la gala en què són lliurats, que d'any en any acumulen despropòsits en quantitat inversament proporcional als índexs d'audiència i repercussió social. En fi, no es perdin les últimes estrenes de Spielberg i Ang Lee.